

ציודה לדרך:

עלון תורני אקטואלי לילדי ישראל

יו"ל מידי שבוע עם תכנים מגוונים!

ציודה לדרך פרשת במדבר

עלון מס' 135 | התשפ"ג

בְּדֶרֶךְ הַפְּרָשָׁה

ישׁים עצמו הפקר במדבר

במדבר סיני (א, א)

התורה נתנה במדבר, ודרשו חז"ל (במדבר רבה א, ז) שבא הדבר ללמדנו כי "כל מי שאינו עושה עצמו כמדבר, הפקר אינו יכול לקנות את החכמה והתורה", נמצא, אפוא, שהענוה ושפלות הרוח הנה תנאי בסיסי לקניית התורה, ואכן בכל מקום שבו מצאנו תורה – מצאנו גם את מדת הענוה.

בענין זה מספר בהגדה של פסח "מעשה רב" כי באחד מימי חלו של מועד פנה רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל אל תלמידו וכן משפחתו רבי דוד פינקל בבקשה שימציא לו כלי כתיבה.

התלמיד שתמה על הבקשה, הגיב: "חול המועד... לא שכחתי זאת", הגיב הגאון הישיש בנעם, "אבל עלי לכתב משהו... אין בכך כלום, במה שאני רוצה

לכתב, אבל חייב אני לכתבו". תורה היא – ולמוד היא צריכה, הבין רבי דוד, ולפיקה לא הרפה: "מה הדחיפות, האם מדבר בדבר האבד?".

"שום דבר", חזר שוב הגאון, "באמת שום דבר – אבל עבורי זה ענין של פקוח נפש!".

"פקוח נפש?!" נדהם התלמיד. "כן, אצלי הוא פקוח נפש – אבל כבר אמרתי לך

שאין בכך כלום. אנא בטובה, הבא לי עט ודיו". השתאה התלמיד, ועשה כאשר התבקש. טבל ראש הישיבה את הקלמוס בדיו, כתב על פסת נייר מלים אחרות והכניסה לכיסו, "עתה אפשר להמשיך וללמד" אמר לתלמידו.

אולם רבי דוד לא יכול עוד להתרכז בלמוד כמקדם: להיכן נעלם אותו פקוח נפש? איך אפשר להמשיך

ה"חזון איש" זצ"ל

גדול...

בקול בוכים פנה אל ה"חזון איש" ובקש מחילה, אה ה"חזון איש" השיב לו בשלונה: "על מה עלי למחל? הו צדק מר בכל דבריו - ללומדי השעור הקבוע ישנה זכות קדימה לעזו בגמרא, ויהודי אכן צריה לומר תהלים..."

ועוד מעשה שהיה בירושלים, כפי שמספר בספר "אבותינו ספרו לנו":

אחת מנשות ירושלים השכימה קום והבחינה כי בעל המאפה הניח בצק לתפיחה בלילה וכעת הוא תפח דיו ועומד להחמיץ ולהתקלקל. בקשה האשה להצילו מן ההפסד, אולם מאחר שלא ההינה לצאת מפתח החצר ללא רדיד על לבושה, עמדה מאחורי הדלת הסגורה וחדדה את אוניה, שמא יעבור שם אי מי ויוכל לסייע בעדה לעזר לבעל המאפה.

לא חלפו רגעים רבים וכבר שמעה קול פסיעות.

"יהודי?", בררה האשה.

"כן", ענה הקול.

"הואל נא בטובה, יהודי טוב, וכשתעבר ליד המאפה, תבקש שהמשרת יבוא לקחת את העסה, שאם לא יבוא מיד, תתקלקל!"

"מיד אעשה זאת", ענה הקול, והפסיעות התרחקו.

דקות ספורות לאחר מכן הופיע המשרת לחצרה כשכלו נרעש ונפחד: "היודעת את את מי שלחת?

ללמד בניחותא?

כשראה הגאון כי תמיהתו טורדת את מנוחתו ומפריעה לרכוזה הסביר: "אגלה לה פשר הדבר, כידוע לה, באים בחול המועד מבקרים רבים לאחל חג שמח, והם יושבים ומשוחחים בדברי תורה. והואיל ורב מספרם, עלול אני להבחין בחסרונותיו של אדם זה ואחר - אמור נא אתה: יהודי מטריח עצמו לאחל ברכה ואני אגמל לו רעה תחת טובה ואראה בחסרונותיו? ובכן, מצאתי עצה מן הכתובים: 'עיניה לנכח יביטו ועפעפיה יישרו נגדה' (משלי ד, כה), ומפרש "בעל הנהיבות" זצ"ל: כאשר עיניה לנכח יביטו, ויראו את חסרונות הזולת - מהר להישיר עפעפיה נגדה, להתבונן בעצמה תחלה ולראות את כל חסרונותיה, ותדע שעליה לקשט עצמה תחלה ולא לדון את רעה...

פסוק זה כתבתי לעצמי וטמנתי בכיסי, וכשיבוא האורחים אוציאו ואשנהו לנגד עיני מבין אתה איפא שעבורי יש כאן משום פקוח נפש..."

כאשר הגיע ה"חזון איש" זצ"ל למינסק בימי אברכותו, כבר הלה שמו לפניו כבן עליה מהמיוחדים שבדור, אולם לא הכל הכירו את מראה פניו.

עלה לבית המדרש ונטל גמרא לעין פה, וכיון שהגיעו לומדי השעור ונצרכו לגמרא, פנה אליו השמש, הוציא מידיו את הספר והפטיר: "יהודי פשוט צריה לומר תהלים, אנו זקוקים עתה לגמרא כדי ללמד בה!".

בלי אמר הניד ה"חזון איש" את ראשו לאות הסכמה.

למחרת, כאשר הגיע ה"חזון איש" להתפלל בבית המדרש, רצה השמש לכבדו בעליה לתורה פאורח ובקש לדעת את שמו, כשהשיב ה"חזון איש": "אברהם ישעיהו בן רבי שמריהו יוסף", הביט בו השמש כשמבט מבלבל בעיניו - האם אין זה שמו של האברה שפלם סחים בו בכבוד ובהתפעלות?

רגע אחד חלף עד שחדרה למחו ההבנה כי אכן כן הוא... זהו האברה - והוא נהג כלפיו בזלזול כה

הרב הקסיד הגיע, מעטף בטלית ועטור בתפלין, ובקש שאבוא לקחת העסה!".

"הרב הקסיד???", בקשי רב חזרה האשה על מלותיו, זה היה כנצויו המפרסם של ראש המקבליים בישבת בית א-ל, המקבל האלקי רבי יוסף קובו זצ"ל... הוא, ולא אחר, שמש כשליח...

עיניה של האשה חשכו, ובחורה רבה מהרה בנחד עם בעלה, בעל המאפיה והמשרת לבקש את סליחת

הרב הקסיד על הטרחוה. כששמע את בקשתם, לא היה קצין לתמיהתו: "ראשית, דברה מאחורי הדלת הסגורה. לא היתה יכולה לדעת את מי בקשה, שנית, קראה לי בשם 'יהודי טוב', על כן ודאי אינה צריכה לבקש מחילה. ושלישית, זפתה אותי במצות חסד, ועל כן צריכה אני להפיר לה טובה!..." (רבי שלמה לוונשטיין שליט"א – מתוק האור)

בְּדֶרֶךְ רְבוּתֵנוּ

דְּקִדּוּק בְּמִצְוֹת – בְּנִסְיָה כְּבַחֲנִיָּה

כְּאֲשֶׁר יַחַנּוּ בֵּן יִסְעוּ (ב, יז)

מעשה היה ברבי מסעוד אלפסי זצ"ל, אשר חי לפני כארבע מאות שנים ונרק נעיר תחלה, שגורם עלום עשה לרבי מסעוד שנוי השם, וקרא לו רבי אריאל, בהעלותו על הכתב את המעשה המפלא אשר ארע עם הצדיק. אף לא אריאל שמו אלא רבי מסעוד אלפסי.

פעם אחת נסע רבי מסעוד בשירה ממרוקו למצרים, ועברו דרך מדבר סהרה. המדבר היה ריק, אין בו מים, אבל נחשים ועקרבים היו בו, וחיות טרף ארבו

לטרפם, וגם שודדים פראי אדם נחבאו בין מסתוריו. לפני שיצאו לדבר שלם רבי מסעוד אלפסי סכום כסף גדול לראש השירה, והתנה עמו שהשירה תשבת ביום השבת, ולא תמשיך במסעה עד צאת הכוכבים. בחצות יום הששי, בהיותם בלב המדבר, בקש רבי מסעוד מראש השירה, שיחננו במקומם, כפי שסכם מראש. אף ראש השירה הגוי התכחש לדבריו, והורה לשירה להמשיך בדרכה כרגיל.

"אף אתה, רבי, תמשיך עמנו", אמר לו הגוי בלעג, "שאם לא כן, יטרפוה החיות, או שיקדימום השודדים ויהרגוה, ואחר כך יאכלו הנשרים את גופך".

מבלי לפגוע בהם לרעה. רבי מסעוד שר ברגש רב את זמירות השבת, והאריה המשיך לשבת בשקט, כמאזין לקולו של הצדיק.

לאחר שסיימו את סעדת השבת, שכבו לישון, על אף שחשש כבד קנן בלבו של המשמש, שמא יטרפנו האריה בשנתו.

בבקר הקיצו שניהם, ומצאו את האריה עדין על משמרתו, יושב ומשגיח עליהם. במשה כל השבת ישב האריה מחויץ למעגל, לא פגע בהם לרעה ולא נהם מולם, רק כשפש בונבו והניע ראשו.

במוצאי שבת, לאחר הבדלה, התקרב אליהם האריה, אף טרם הספיק המשמש לזעק זעקות אימות, פרע האריה תחתיו, כרומז להם לעלות על גבו. עלו שניהם על גב האריה, והאריה פתח בריצה מהירה, עד שהביאם אל שאר אנשי השירה.

אנשי השירה שפשפו את עיניהם בפליאה, בסברם שמחזה תעתועים מול עיניהם. בטוחים היו בבטחון גמור, ששני היהודים מטלים מתים אי שם במדבר, ופתאום מופיעים הללו מולם, רכובים על גבו של אריה גדול.

"הוא אשר אמרנו", סח רבי מסעוד, "מקמים אנו את מצוות בורא העולם, והוא מושיענו..."
(ע"פ רבי בן ציון מוצפי שליט"א - דורש ציון)

רבי מסעוד לא נתן דעתו לדברי הגוי. הוא היה איתן בדעתו שלא לחלל את השבת בשום פנים ואופן, על אף שיכול היה למצא לעצמו התרים ותרוצים למכביר. כל השירה המשיכה בדרפה, ורק רבי מסעוד ומשרתו הנאמן נשארו בודדים בלב המדבר. סמן רבי מסעוד מעגל גדול בחול, ואמר למשמשו: "זה תחום שבת שלנו, ומכאן לא נצא עד מוצאי השבת". הניחו על חול המדבר את כל חפציהם ומטלטליהם, רחצו ידיהם ופניהם, והכינו עצמם לקראת שבת קדש.

הלילה ירד, שאגות חיות הטרף נשמעות מסביב, מתקרבות אליהם יותר ויותר. המשמש אחזו אימה, אף רבי מסעוד שלו ושקט, ופניו מלאות אורה. התפללו שניהם קבלת שבת ותפלת ערבית, וקולם הדהד בפטחים העצומים הפרושים סביבם. לאחר מכן קדש רבי מסעוד על הייז, והחלו לסעד את סעדת השבת.

לפתע, נשמע קול מאחוריהם, ולחרדתו הנוראת של המשמש, התקרב אליהם בריצה אריה גדול ממדים. נשמתו של המשמש כמעט שפרחה, אף רבי מסעוד אמר בנחת: "אל תירא ואל תחת. את מצוות בורא העולם אנו מקימים, ורק בו נבטח". האריה עצר ממרוצתו מחויץ לעגול, ושם פרע ורכץ.

שמונים וששה אלה וארבע מאות שניות במתנה

נתאר לעצמנו אדם שמקבל בכל יום במתנה מעטפה עם שמונים וששה אלה וארבע מאות דולרים. המעניק הוא גביר מאמריקה, המוכן לשלח את הכסף מידי בכפוף לתנאי אחד ונחרץ. מקבל המעניק יכול להשתמש בכסף באופן חפשי ולהוציא אותו כראות עיניו מהבקר עד הערב, אך כל העדף שיותר במעטפה

עם השקיעה ילקח מידי ויחזור לרשות הנותן. מקבל המעניק יודע כי אם יתכנן את סדר יומו בתבונה, הוא יוכל לרכש נכסים מניבים ולצבר תוך תקופה הון אדיר. אולם אם יבזבז את הזמן על קניות במכילת, הוא יפסיד מדי יום עשרות אלפי דולרים. האישה נהפה לבן אדם הכי מסדר בעולם. כל דקה מחייו מתכננת, מנהלת ומנצלת. הוא יודע מראש לאלו קניות הוא ילך ומה הוא יקנה, כדי לנצל בכל יום את כל הכסף

עד הדולר האחרון.
 כל יהודי מקבל בכל בקר יממה עם שמונים וששה
 אלף וארבע מאות שניות. הוא יכול להשתמש
 בשניות הללו כראות עיניו, אבל השניות שלא נצל
 לא יצטברו לו ליום הבא. אין אפשרות לאגור את
 השניות ולהעביר אותן מיום ליום. הזמן שהאדם נצל
 נותר ברשותו לעד, והזמן שהוא לא נצל חוזר לקב"ה.
 כל שניה יכולה ללכת לאבדון או להפך לגצח נצחים.
 כשאדם מתחיל את הבקר מתוך מחשבה על שמונים

וששה אלף וארבע מאות השניות שקבל היום
 במתנה, הוא מתכנן את סדר יומו בצורה הכי מסודרת
 ומארגנת כדי לא לבזבז ולו רגע.
כשאדם מכין שפל שניה שחולפת לא תחזור לעולם,
 הוא מנהל את חייו בצורה מתכננת ומסודרת, כדי
 לנצל כל רגע באופן המיטבי ולצבור זכויות שיעמדו
 לו לגצח נצחים.
 (רבי יעקב שיש שליט"א - "לרומם")

גדולי ישראל מברכים אלפי תורמים מעידים נחת זה קרן ההסעות

הטלפון שלכם להצלת ילד יהודי ולנחת מהילדים:
1700-50-66-22

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-33991 קרן הסעה וסיוע לחלמידי וחינוך העצמאי כ"ר 404-409-25 חומות סוסו דובי 88 לפי סניף 4 סניף קרן קלות במאות בל עמותת "זרים סוסי" בני ברק וארץ

בחינת הדואר שלכם

מעונינים להנציח את העלון הבא לזכות יקירכם?
 צרו איתנו קשר במייל: zaida@kerenh.org.il

**רוצים את העלון אצלכם?
 שלחו בקשה לדוא"ל zaida@kerenh.org.il וגשלח אליכם!**

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-33991 קרן הסעה וסיוע לחלמידי החינוך העצמאי ע"ד 5-804-659-95
 התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמ"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדרים כלוס" ברחבי הארץ